

Una altra escola

(publicat a *Dialeg*, diari AVUI 23/07/2007)

ENRIC ROCA CASAS / PEDAGOG I COORDINADOR DEL PROJECTE EDU 21 / www.edu21.cat

SALVADOR ANTON

Una part de la desorientació i d'un cert desànim que solen manifestar els nostres mestres i professors prové de la impotència que, cada vegada amb més intensitat i freqüència, experimenten davant el repte de la gestió quotidiana de l'aula. Ens referim a aquella sensació que els envaeix quan contemplen que els seus alumnes, lluny de mostrar-se interessats per les propostes acadèmiques, manifesten una clara desídia quan no un explícit rebuig o hostilitat.

LA GESTIÓ DE L'AULA EN EL DIA A DIA, efectivament, avui més que mai, s'ha convertit en tot un repte professional i, en bona part, també personal. Els nostres estudiants troben allunyades dels seus interessos vitals la majoria de les propostes curriculars que els ofereix l'escola o l'institut. També perceben a alguns dels seus mestres i professors com uns professionals la funció primordial dels quals no és escoltar-los i acompanyar-los en un projecte personal de formació integral, sinó que els troben excessivament preocupats, alguns fins i tot obsessionats, per transmetre la matèria que toca quan toca, angoixant-se i posant-se neguitosos si el clima d'aula impossibilita un aprofitament immediat de les propostes d'aprenentatge plantejades.

ENS CAL UN CANVI DE PARADIGMA METODOLÒGIC però, més important, de concepció del que ha de ser l'escola en el segle XXI. El docent ha d'alliberar-se de l'angoixa transmissora que el persegueix. Ha de relativitzar el fet que l'alumne no pugui abastar tots els continguts o assignatures que ell considera "essencials". En la denominada *societat del coneixement*, l'escola no és ni l'única ni la més fonamental institució que custodia i imparteix -reparteix- el saber. El coneixement, ara, es troba a la xarxa global i mitjançant Internet es fa assequible a qualsevol persona que disposi d'un mínim de competència informàtica i de la necessària destresa cognitiva per destriar el que és substancial del que és accessori en tota informació.

EN AQUESTA PERSPECTIVA L'ESCOLA DEL SEGLE XXI podria optar per gestionar l'aula com un autèntic espai per a l'aprenentatge de la

responsabilitat individual, com un lloc privilegiat per assajar les formes de convivència social del futur en els nous marcs pluriculturals, com un laboratori on experimentar el plaer de la descoberta científica, i com un espai per a la conscienciació històrica, patrimonial, cultural i nacional. Hem de superar el model d'una aula un mestre i poder fer compatible la feina de dos o més professionals compartint simultàniament un mateix espai, encara que no, evidentment, una sola proposta d'activitat. Cal diversificar les ofertes d'aprenentatge adreçant-les a alumnes individuals o a petits grups que, amb treball semidirigit i amb ajut complementari de les TIC, puguin compartir un mateix temps didàctic no homogeni. Els centres han d'organitzar els seus recursos de forma flexible donat que el coneixement ja no és necessari "repartir-lo" en dosis prefixades i en condicions d'edat, número i mètode igualment preestablerts. Una societat canviant, polivalent i diversa com la que ja tenim necessita una escola amb aquestes mateixes característiques.

UNA VEGADA ASSOLIDA LA FITA de l'escolarització bàsica per a tota la població ja no ens serveix el model homogeneïtzador propi de l'extensió quantitativa del sistema. Actualment s'imposa adquirir unes més altes cotes de qualitat educativa. I el repte és obtenir-les respectant les diferències, potenciant tots els talents presents a l'escola i configurant projectes educatius de centre on la inclusió i l'excel·lència no esdevinguin antagonismes insalvables. Si ho aconseguim, la gestió del clima de l'aula de les nostres escoles millorarà de forma ostensible i, consegüentment, la satisfacció i la salut dels nostres mestres i professors també se'n beneficiarà.